

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Cuvântarea funeabră

ținută de P. S. Episcopul Grigorie la înmormântarea reposatului prefect Ionel Mocioni.

Jalnici ascultători,

Timp frumos de toamnă este acum și scumpul nostru defunct n'a așteptat cel puțin vestejirea frunzelor și căderea lor. El s'a grăbit dintre noi, căci i se părea că aici pe pământ nu mai avea lumină, el s'a dus căci spera să găsească undeva de mormânt o lume mai bună, mai multă iubire de oameni și drum cu tranșantă.

Defunctul privea lumea aceasta ca pe o înșelăciune de unde nu mai este esire decât spre cer sau spre mormânt; spre cer pentru cei creștini iar spre întunerecul mormântului pentru cei ce cred că este tot una a zice finit sau înșelăciune, vremelnice sau vecinice.

Distinsul român ortodox, prefectul Ionel Mocioni știa că viața este ca vântul care lucrează neîncetat, năvălește și se întoarce de unde a venit. Știa că un curcubeu este viața care se arată pe o clipă ca să-l acopere apoi norul. Știa că viața este o alergare spre moarte, spre acea moarte, care nu poate fi exclusă prin porți de fier, căci ori cât am încerca să lărgim granița vieții, a trăi înseamnă să ajungem la țânda scrisă pe poarta morții.

Ah, scumpul nostru defunct, tu, prin viața ta creștinească ai învățat pe mulți să privească cu credință în fața vieții și aceasta ne înveți și acum, în clipa morții tale, căci semnul odihnei bine s'a așternut pe fața ta tină ca razele soarelui care se odihnește în amurg.

Jalnici ascultători,

Distinsa familie Mocioni pierde acum un vlăstar tinăr și ilustru, prin cinst și mora-

litate, ilustru prin tradiția înaltă familială, iubitoare de românism și ortodoxie.

Biserica ortodoxă pierde un aderent plin de cucernicie, eparhia Aradului pe deputatul sinodal cu suflet de elită, Românismul un stâlp adânc înfipt în solul românesc, iar eu episcopul Aradului pe colegul de bancă dela universitate.

În fața acestor pierderi Vă zic: opriți-vă încă o clipă cu sicriul, nu-l duceți încă la groapă, ca să Vă spun că Ionel Mocioni va fi nouă pildă de înaltă cugetare și simțire, căci viața aleasă a trăit ca om al datoriei. El era om cu avere considerabilă și astfel ar fi putut trăi într'un mediu retras, dar nu putea să nu audă glasul țării lui scumpe, pe care a servit-o cu înălțime de cuget și simțire din cea mai înaltă atmosferă, ca un arbore din vârful muntelui, din mijlocul trăsnetelor și fulgerilor. Ori unde putea el să ducă viața retrasă, dar a muncit ca prefect sub privirea tuturor, ca pildă să ne fie.

Iar acum pleacă dintre noi în vecinicia care nu cunoaște limite. O sută de mii de ani sunt nimic în fața eternității. De o mie de ori o mie de ani nu sunt nici începutul vecinicii. O mie de milioane de secole sunt tot începutul vecinicii și în fața lui Dumnezeu înseamnă doar o clipă. Și de am multiplica o mie de milioane de secole cu toate picăturile de apă și cu toate firicelele de praf din lume, totuși încă nu putem înțelege măsura fericirii sau nefericirii din lumea vecinicii. Dacă o lacrimă vărsată de un condamnat pe veci ar fi multiplicată de lacrimile ce le va vărsa fiecare condamnat pe veci, nici atunci nu avem ideea vecinicii.

Înimă de piatră trebuie să aibă celce nu vede că viața aceasta este numai umbra vecinicii. Și răposatul în Domnul a simțit că viața n'are importanță de cât prin moarte. Nu s'a temut de valurile furioase ale mării vieții, știind

că vine limanul doririlor vecinice. A schimbat în liniște pe „acum” cel scurt cu „pururea” cel dăinuitor și a zis: de cât acum pe pământ mai bine pururea în cer.

Nu Vă înfricoșați fraților de lințoliul morții iubitelui nostru răposat și nu plângeți căci el de mult murise pentru sine ca să trăiască pentru alții, pentru Biserica lui, țara lui, dar mai ales pentru Dumnezeu.

Nutriți și voi, jalnici ascultători, idealuri și sentimente creștine și nu vă este atunci dureroasă despărțirea de distinsul suflet a lui Ionel Mocioni. Mângăiați-vă scumpe rudeni: Mamă și surori și văr iubit că în lumea aceasta sunt mai mulți alergătorii decât cei cununați cu cunună, dar scumpul Ionel este împodobit deja cu laurii nemuririi fericite.

Mângăiați-vă pretini și cunoscui, căci vă despărțiți de un om drept, iar Psalmistul zice: „Dreptul ca finicul va înflori” (Ps. 91 V. 12.).

Mângăiați-vă toți, căci anii vieții noastre sunt ca un paianjen și în lumina faptelor lui Ionel Mocioni vom putea fi și noi buni creștini, buni români, buni ostași ai vieții.

Odihnește Doamne cu dreptii pe robul tău.
A m i n.

† Ionel Mocioni

Românismul pierde din nou pe un om de valoare, iar dieceza noastră pe unul dintre cei mai buni fii ai săi.

Deputatul Adunării eparhiei noastre și prefectul jud. Severin, Ionel Mocioni, la vârsta de abia 37 ani, și-a dat obștescul sfârșit Vineri în 3 Octomvrie a. c., la ora 7⁴⁰ dimineața, fiind înconjurat de membrii familiei sale.

Născut în comuna Căpâlnaș, jud. Severin, la 20 Martie 1893 din părinții Eugeniu și Tereza Mocioni, a crescut sub supravegherea unchiului său Alexandru Mocioni, cea mai reprezentativă figură ce se desprinde din marea familie de mecenai a Mocioneștilor.

A studiat liceul la Brașov apoi la Budapesta, unde și-a făcut și studiile universitare la facultatea de drept de acolo. În 1918 a fost trimis împreună cu dl V. V. Tilea la conferința păcii cu un memoriu din partea Consiliului național. A fost deputat în primul parlament al României, apoi a ocupat un important post în Ministerul de Interne. A fost și unul dintre cei mai activi deputați ai Adunării noastre eparhiale.

Odată cu venirea partidului Naț.-Țăr. la putere, tânărul Ionel Mocioni a primit conducerea județului Severin. În cei doi ani, cât a stat în fruntea acestui județ, a reușit să și câștige nu numai stima, dar și dragostea tuturor.

În rodnică sa activitate, desfășurată în spiritul tradiției familiei al cărei vlăstar era, a dat o deosebită importanță chestiunilor culturale, distribuind ajutoare școlilor, bisericilor și studenților, din banii săi proprii. Chiar salariul ce i-se cuvenia ca prefect de județ, îl întrebuința în întregime pentru scopuri altruistice.

După moartea întâmplată la orele de dimineață catafalcul a fost așezat în sala festivă a prefecturii. După masă la ora trei a fost lăsat să fie văzut de public, care s'a prezentat în număr mare, depunând flori în jurul sicriului.

Ceremonialul înmormântării s'a desfășurat la Lugoj și în comuna Foeni din jud. Timiș-Torontal, unde se găsește mausoleul familiar al Mocioneștilor.

O mulțime imensă a participat la aceasta înmormântare. Reprezentanții autorităților de stat, alături de cele bisericesti, au venit să asiste la cel din urmă drum al defunctului, împreună cu țărani din tot Banatul.

Eparhia noastră a fost reprezentată de P. S. Sa Episcopul Grigorie, împreună cu pâr. Dr. T. Botiș rector al Școlii teologice din Arad și diaconul M. Măcinic, iar a Caransebeșului a fost reprezentată prin P. C. Sa părintele consilier Romulus Ancușa.

La orele 4 p. m. P. S. S. Grigorie episcopul Aradului, înconjurat de 8 preoți și 3 diaconi, oficiază un scurt prohod în sala mică a prefecturii. Răspunsurile corale au fost date de corul dirijat de dl Filaret Barbu și de corul „Lyra” dirijat de dl Băcău.

După oficierea serviciului divin sicriul e ridicat de șase țărani din comuna Căpâlnaș (locul natal al celui decedat) și transportat în plața „Regina Maria”.

Aci, în fața sicriului acoperit de o mulțime de cununi și jerbe de flori și în ascultarea cel puțin 10 000 de oameni, s'au rostit cuvântările funerare.

Primul a vorbit P. S. S. Grigorie episcopul Aradului, a cărui cuvântare o publicăm în fruntea ziarului nostru.

Au mai vorbit, apoi, dl Ministru Sever Bocu, arătând meritele defunctului și însemnătatea familiei Mocioni pentru românismul din Banat, care acționează istoricește aproape de două secole asupra acestui ținut.

Mai vorbește pâr. consilier R. Ancușa din partea diecezei Caransebeșului, iar dl Gr. Po-

pescu deputat în numele Consiliului județan, apoi dl deputat Grigorie Ion, dl Victor Ungur, dl Dr Ioan Jucu și alții.

La orele șase s'a încheiat seria cuvântărilor și cei zece mii de participanți, formând un gradios cortegiu, au însoțit sicriul până în strada Buziașului, unde rămășițele defunctului au fost așezate pe un automobil funerar, care a și plecat spre comuna Foeni.

Inhumarea s'a făcut Duminecă în 5 c. la ora 11, în mausoleul familiar din Foeni.

Au asistat dnii: Ministru C. Brediceanu, toți prefecții de județ din Directoratul Ministerial VII, delegații mai multor instituții publice și particulare și o mulțime de alți intelectuali și popor.

Aici serviciul religios la oficiat pâr. consilier R. Ancușa, protopopul Ghilezan din Ciacova, preotul-profesor Pop, preotul din Foeni și diaconul diecezei Caransebeș. Răspunsurile corale au fost date de corul din Lugoj, dirijat de dl Filaret Barbu.

S'au rostit, cu aceasta ocazie, mai multe cuvântări, atât din partea bisericii cât și a autorităților, iar la ora 12, terminându-se inhumarea, participanții au plecat cu automobilele la Timișoara.

Acolo, după obiceiul românesc, s'a servit o masă comună, de către familia defunctului, unde corul ortodox a cântat mai multe cântări bisericești.

Depunem și noi o lacrimă pe mormântul proaspăt, care ne-a răpit pe unul din bunii fii ai bisericii noastre.

Să-i fie somnul ușor și partea cu dreptii.

Cuvântarea

de deschidere a anului școlar 1930/31 la Academia teologică, ținută de pâr. rector Dr. T. Botiș.
Precucerile Părinte Consilier, Onorat corp profesoral, iubită tinereț!

Începem un nou an școlar.

Ați venit, iubți tineri, la această înaltă și venerabilă școală, pe care fericiții noștri înaintași au înființat-o, au clădit-o și au susținut-o cu jertfele, suferințele și lacrimile lor, ca să vă pregătiți, inspirați de duhul lor, pentru cariera preotească. Acest Institut, care vă primește azi în sânul său de mamă ocrotitoare e o școală a credinței adevărate, a moravurilor creștinești, a tradițiilor sfinte, a ortodoxiei noastre românești, a iubirei de patrie și de neam.

Viața socială a omeniei și a neamurilor e condusă și îndrumată de o mulțime de direcții și funcțiuni organice, nici una însă nu atinge înălțimea, sub-

limitatea și importanța direcțiilor preoțești. Toate sunt vremelnice, având la temelie lor orânduirea și aranjamente omenești, toate limitate la cele pământești, la îngrijirea părții materiale a ființei noastre omenești. Preoțimea însă e serviciul etern al îngrijirii și mântuirii sufletului, ea stă în slujba infinitului, ce stăpânește și copleșeste toată existența mărginită și imperfectă, ea e serviciul iubirii, ce împreună cerul cu pământul, pe om, ființa relativă, cu Dumnezeu, realitatea absolută; în haosul și zăpăceala, ce le produc în conștiințe minciuna și sofistăria raționalismului orgolios, ea luptă pentru adevărul absolut, care împrășteie întunecul și îndoiala, rezolvă marile probleme ale vieții și înalță pe om, în sferele, cele mai înalte și fericitoare ale vieții sufletești.

Școala aceasta și conducătorii ei vremelnici, conștiinți de caracterul divin al misiunii preoțești, s'au născut între toate împrejurările a forma din elevii săi personalități de o profundă religiozitate și moralitate, factori ai culturii naționale și creștine, vrednici de a sta în slujba lui Hristos, Mântuitorul nostru și a sfințel Sale Biserici.

Dacă dela vechiul nostru tip de preot, care și-a împlinit cu vrednicie importanta sa misiune de a conserva legea și limba, și sufletul ei în al neamului în vremuri de urgie, s'a cerut o cultură religioasă și profană potrivită acelor vremuri, fără îndoială cu mai puțină pretenție, cu stări mai patriarhale și în multe privințe mai echilibrate și mai liniștite în domeniul vieții sufletești ca cele din zilele noastre, cu atât mai mari sunt cerințele educației teologice în epoca noastră de un intelectualism rafinat și sceptic, într-o atmosferă socială încărcată de curente subversive și de dușmănie față de Hristos și Biserica cea întemeiată de El.

În această lume de crize și boale sociale și de stăpânire a spiritului negativ și distructiv, în această epocă de tragedii, de zăpăceală babilonică și de decadență a moravurilor, când în fața dezastrului, ce amenință cultura și civilizația creștină, tot mai mult răsună glasul celor buni, înțelepți și prevăzători: „îndărât la Hristos“, e o condiție de existență pentru un neam, zice un adânc cugetător și distins politician bănățean, să aibă: „o preoțime distinsă, crescută, oricâte jertfe s'ar cere, cu o deosebită îngrijire, în spirit religios, moral și cu adevărat filosofic... Numai o preoțime capabilă de a judeca din punctele cele mai înalte de privire întreaga cultură intelectuală a timpului, ei poate deveni o apărătoare entuziastă și înțeleaptă a religiei naționale, o „ecclesia militans“ în înțelesul nobil al cuvântului, o armată învățată și morală a bisericii, capabilă de a încruși spada adevărului etern cu toate armele filosofiei și ale științelor exacte“.

Da! Creșterea unei preoții distinse, a unor slujitori „nu ai literii ci a spiritului“, fortificarea bisericii noastre străbune, izbăvita de valorile indiferentismului, ale spiritului sectar și ale lipsei de disciplină, cu

o elită morală și intelectuală, luptătoare pentru Hristos și împărăția lui, e o problemă de existență pentru ortodoxia noastră românească, pentru neamul nostru românesc.

Viața noastră ca biserică și neam, menținerea și consolidarea patriei noastre întregite, e condiționată de sănătatea morală, intelectuală și fizică a generațiilor ei.

Pe scara vieții, pe arena, în care se desfășoară evenimentele mari ale istoriei, în lupta pentru existență dintre neamuri și state, popoarele se înalță ori cad, înving sau sunt învinse în măsură, în care și-au îmbogățit, ori și-au cheltuit cu ușurință și nepricepere comoara sufletului, sănătatea lor sufletească și trupească, și mai pre sus de toate patrimoniul moralității lor ereditare și creștinești. Nici un neam nu s'a stins din pricina analfabetismului, din lipsa unei civilizații materiale, cu bogăția și invențiile ei minunate, au pierit însă — după scripturi — imperii puternice, popoare cu o înaltă civilizație, când le-a slăbit moralitatea — cultura morală, când li s'a depravat caracterul uman și național, când au eliminat pe Dumnezeu din sufletul lor, când și-au pierdut credința și nădejdea în înviere și viață de vecl, când cultul sufletului a fost înlocuit cu cultul materiei, când interesul individual se înalță peste cel obștesc și egoismul cras stăpânește mințile și îndrumă faptele.

În procesul de culturalizare și de civilizare al unui neam, scopul final și suprem, condiția hotărâtoare nu e un intelectualism rafinat și arogant, sceptic și fără D-zeu, ci cultura morală, plenitudinea caracterelor. Suferim — zice învățatul Iorga — de prea multă ideologie și de prea multă imoralitate.

Cultura morală nu e un produs al celei intelectuale. O dezvoltare a minții, a intelectului în detrimentul inimii și a sentimentelor, cum se face azi în școlile noastre etatizate și ultraraționalizate, cu o instrucție religioasă quasi tolerată și de importanța unei desterități, are drept urmare o degenerare a personalității umane, o dezvoltare unilaterală a firei noastre omenești, o întunecare a chipului lui Dumnezeu din noi. În loc să avem generații tot mai viguroase, sistemul nostru școlar de azi ne dă o succrescență îmbibată de un savantlăc demagogic și îngâmfat, ce se crede atotștiutor și biruitor în toate domeniile vieții sufletești; o generație lipsită de cultura inimii, de sentimentul răspunderii și al datoriei sfinte, o generație superficială și nervoasă, cu porniri spre disordine și anarhie, o ceată de lărmuitori și vânzători de burse și situații sociale nemuncite, în baza mediilor și a punctelor leșite din ridicola contabilitate a notelor.

Azi toată lumea se plânge, toți adevărații pedagogi și oameni de bine sunt îngrijorați de roadele slabe ale învățământului nostru public, toți constată cu durere bilanțul lui deficitar, pregătirea superficială și insuficientă a generațiilor, ce ni-le varsă cu abundență școlile noastre.

Nici nu poate avea alte rezultate școala de azi, osândită a-și desvolta înalta ei misiune într'un mediu social lipsit de concepție idealistă a vieții, și politicizat în toate mădularile și funcțiile sale, o școală încâtușată de un centralism ce sufoacă inițiative particulare și îndrumată de un birocratism sterp și neputincios, o școală cu programe și regulamente copiate și supraîncărcate de pretențiile și exagerările cărturarilor specialiști; programe neimpământenite pe care ambiția politicianilor mereu le schimbă, zăpăcind conștiințele, sporind debandada și pricinuind desperarea părinților și tâmpirea bieților elevi.

Tot mai multe glasuri se ridică în ziaristica și în opinia publică, că sistemul nostru de azi contribuie la formarea unui primejdios proletariat intelectual, a unor decలాsați instruiți de stat, stipendiați de stat și titrați de stat.

Nu poate să dea rezultate multumitoare un sistem de învățământ, ce dă numai instrucție pură, iar îndatoririle referitoare la educație le mărginește la uniforme, la chipuri cu număr și titlul școlii.

Scopul final și suprem al școlii nu e instrucțiunea pură, o magazinare de cunoștințe și teorii savante, ci educația, înobilarea personalității și desăvârșirea morală, dezvoltarea chipului lui Dumnezeu în lumina și căldura credinței și a științei adevărate.

Știința pură fără moralitate e o moară fără apă, o armată fără disciplină, în multe cazuri chiar o primejdie pentru o societate, un dezastru, o ruină a sufletului omenesc.

Progresul uman și fericirea pământească nu le produce suveranitatea rațiunii, ce în desfrâu și nebunia ei îndrăznește să-și ridice armele neputincioase contra înțelepciunii lui Dumnezeu, cea ascunsă în taină, ci moralitatea ce impune o evlavie și o disciplină a gândurilor noastre, ce nu restălmăcește adevărul lui Dumnezeu în minciună. „Domnul cunoaște gândurile înțelepților că sunt deșarte”.

Educația nu e plantă ce crește pe răzoare, ci o floare delicată, o podoabă, o comoară neprețuită pe care pot să și-o agonisească sufletele alese, mințile cuprinzătoare și echilibrate, capabile de a-și asimila cultura, prin o neîncetată muncă și năzuință spre desăvârșire, spre o spiritualizare a vieții, urmărind pe Hristos, care e calea și adevărul.

Educația tinde în primul loc la formarea caracterului, ca o adevărată personalitate. Mijloacele pentru formarea caracterului sunt disciplina și ascultarea, îndelungă răbdare și supunerea față D-zeu și voința Lui prea înaltă, care e lege eternă, ce stăpânește universul, cultul tradițiilor sfinte ale neamului și ale omenirii, iubirea de dreptate și adevăr.

Ascultarea și disciplina educativă și rațională nu e o dresură cotidiană prin mijloace externe, ci prin o continuă autoobservare și autocritică o deșteptare permanentă și treptată a sentimentului de ordine și disci-

plină, o desrobire succesivă de încăpăținare și egoismul înăscut, o lăpădare de sine până la eroism, înfrânând patimile și slăbiciunile firii omenești, o urmare a lui Hristos, purtându-și fiecare crucea sa.

Educația adevărată și înțeleaptă va întări în om voința morală, capabilă de a birui ispitele și animalitatea naturii noastre omenești, va deștepta în noi cultul muncii productive, ambițiunea nobilă de a lăra și jertfa pentru binele oștesc, pentru biserică, patrie și neam, și culminând în o contribuție pentru realizarea idealurilor de ordin moral ale omeniei. Stăm în fața unei grele răspântii! Se impune o primenire generală!

În viața noastră bisericească trebuie să se inaugureze o epocă de renaștere sufletească, de interiorizare a credinței noastre drept măritoare, de restaurare a autorității și a disciplinei canonice, o eră de formare a unei conștiințe puternice ortodoxe, — capabilă de a rezista curentelor subversive și revoluționare, ce tind a ne tulbura seninătatea vieții noastre sufletești, a ne dăruia casa sufletului nostru, — a unei conștiințe ortodoxe sensibile în fața primejdiei de a fi desmoșteniți sufletește prin indiferentism, prozelitism și propagandă sectară, a unei mentalități creștine, capabilă de evoluțiune și progres în spirit evanghelic.

D-Voastre, iubii tineri! Veți fi crescuți în acest Institut în vederea acestui program de viață și de afirmare a bisericii noastre strămoșești. Implor binecuvântarea Părintelui ceresc asupra muncii noastre.

Al III-lea Congres general

al preoților misionari ort. din România.

În zilele de 27-30 Sept. a. c., a avut loc al III-lea congres al misionarilor ort. din România, în Cernăuți, capitala Bucovinei.

Congresul a fost onorat cu prezența I. P. Sf. Mitropolit Nectarie al Bucovinei, I. P. Sf. Mitropolit Gurie al Basarabiei, P. Sf. Sa Grigorie, Episcopul Aradului, Prea Sfinția Sa Grigorie Leu-Botoșaneanul, vicarul Iașilor și cu a distinșilor profesori dela facultățile de teologie din țară: Dr. V. Tarnavski, Dr. V. Gheorghiu, Dr. Căndea R., Dr. N. Cotos, Dr. Spănu, Dr. Cristescu, Arhim. Scriban, C. Tomescu etc.

Congresistii au fost găzduți în internatul Facultății de teologie, a cărui director este simpaticul părinte Teleagă. Multe stăruințe au depus pentru buna reușită a Congresului P. C. Părinți din Bucovina: Dr. O. Tarangul, Dr. I. Pulu și dl. Nescluc, secretar la Mitropolie.

Sâmbătă, în preluia deschiderii Congresului, misionarii congresiști au vizitat diferite instituțiuni culturale și filantropice din Cernăuți, iar seara, I. P. Sf.

Sa Gurie, asistat de mai mulți preoți congresiști, a slujit Privegherea, în capela Facultății de teologie.

Duminică 28 Sept.

La orele 9 a. m., I. P. Sf. Mitropolit Nectarie al Bucovinei, P. Sf. Episcop Grigorie al Aradului și P. Sf. Arhiepiscop Grigorie Leu, asistați de un sobor de 12 preoți misionari, din diferite părți ale țării, au oficiat sf-ta Liturgie în splendida biserică catedrală, care a fost arhiplină de popor. Răspunsurile liturgice au fost executate de corul mitropolitan condus de dl. prof. Zavulovici. În decursul sf-tei Liturgii I. P. Sf. Sa Mitropolit Nectarie a hirotonit un diacon întru presbiter. La sfârșitul sf-tei Liturgii, s'a oficiat „Chemarea Duhului Sfânt“, după care I. Pr. Sf. Mitropolit Nectarie a rostit și o scurtă cuvântare.

Din biserica catedrală, înalții ierarhi, dimpreună cu congresiștii și cu reprezentanții autorităților, au mers la reședința mitropolitană, unde, în sala sinodală numită și sala de marmoră, a avut loc deschiderea solemnă a Congresului. I. P. Sfințitul Mitropolit Nectarie a deschis Congresul prin o cuvântare în-sufletească. Mă bucur, a zis I. P. Sfinția Sa, că preoții misionari din România Mare se întrunesc în Congres, aici în capitala Bucovinei și pătruns de aceasta bucurie vă zic bine ați venit și vă împărtășesc binecuvântare. Întruarea P. C. Voastre în Cernăuți e un fapt de mare importanță. Activitatea misionară e de lipsă să se intensifice, în timpurile de acum, pe întreg pământul românesc. Mai demult nu se simțea această necesitate, fiindcă poporul român era mai supus și mai ascultător decât azi. Dar războiul a făcut ca și poporul nostru să cadă jertfă diferitelor stricăciuni și curente antireligioase. Această situație îi impune Bisericii ortodoxe să nu rămână în nepăsare. Prezentul și îndeosebi viitorul cere dela Biserica noastră foarte multă muncă și sacrificiu.

Azi fiecare păstor de suflete trebuie să facă, pe lângă pastorație, și serviciu misionar în parohia sa să propovăduiască și să practice dragostea pe care a binevestit-o Mântuitorul. Fiecare dintre noi trebuie să ne îndreptăm privirile spre Isus și pe El singur să-L avem pildă de viață și lucrare. Apostolii și creștinii cel dintâi au făcut misionarism slujindu-se de arma dragostei și prin aceasta au reușit să înființeze o mulțime de comunități creștinești. Mai târziu s'a simțit necesitatea să se facă o lucrare mai întinsă pentru câștigarea maselor păgânești și pentru menținerea lor în Duhul evanghelic al lui Cristos. Biserica noastră, în timpurile de acum, nu se năzuiește să facă misiune externă. Ea nu umblă să facă prozelitism, fapt prin care se deosebește de alte Biserici. Noi deocamdată ne rugăm lui Dumnezeu și muncim ca să putem recâștiga sufletele cari s'au înstrăinat de staulul nostru. E de lipsă însă să facem misiune internă pentru susținerea și întărirea credinței noastre stră-

moșești, în sânul Bisericii ortodoxe. Dacă în zilele noastre sunt mulți creștini cari stau departe de sf-ta biserică, noi avem datorlia ca prin cuvânt și prin plida vieții noastre să-i îndemnăm să vină. Aceasta trebuie să o facem, cu atât mai vărtos, cu cât se știe că Biserica și Statul nostru au o mulțime de dușmani, cari lucră, din răsuputeri și bine organiz-ți, pentru a distruge bogăția sufletului românesc și creștinesc. Întrucât misiunea internă cuprinde în sine și acțiunea de ajutorare a celor lipsiți, avem chemarea să ridicăm spiritul de jertfă a credincioșilor noștri, precum și datorlia sublimă de a înființa institute de binefacere pentru tot felul de nenorociți. Multe vor fi problemele ce se vor discuta la acest Congres și de aceea eu vă doresc progres și spor la muncă, ca să puteți obține rezultatele pe cari le doresc toți fiil Bisericii noastre ortodoxe. Salut pe P. Sfințiții Părinți Episcopi, pe reprezentanții autorităților locale și pe toți cei ce s'au ostenit a veni la acest Congres.

După cuvântare I. P. Sf. Sa a citit telegramele expedite :

Maestășii Sale Regelui Carol al II-lea, Prea Fericitului Patriarh Miron, Onoratului Consiliu de Miniștri și d-lui Ministru al Instrucției și Cultelor.

A preluat cuvântul I. P. Sf. Sa Gurie, Mitropolitul Basarabiei, spunând în rezumat: Mitropolia Basarabiei a îmbrățișat cu multă dragoste ideea ca preoți misionari din România să se adune în soboare, pentru a discuta asupra metodelor de acțiune, în scopul îmbunătățirii situației din Biserica noastră ortodoxă. În urma războiului mondial, multe state s'au dărâmat, iar altele s'au înființat. Acestea au nevoie de consolidare. Consolidarea însă este împiedecată. La noi în țară nu sunt numai sectari, cari cred greșit în Dumnezeu, ci sunt ateii. Ateismul, care are de reprezentanți pe bolșevici, au pornit atac împotriva Religiei, spunând, că aceasta este vătămătoare fericirii oamenilor. Aceștia se răspândesc pe tot locul, pentru a scoate pe Dumnezeu din inima oamenilor, spunând că Dumnezeu este numai a capitaliștilor. Ei propovăduiesc fericirea numai pentru cei săraci. Așadar noi nu avem de luptat numai cu sectele, ci și cu cei mai pronunțați dușmani ai credinței în Dumnezeu, cu bolșevicii. E momentul suprem, deci, ca să ne adunăm puterile noastre, să uităm deosebirea dintre noi, ca rang și cinstire, și să ne unim puterile, căci numai astfel vom putea apăra ceea ce ne-a rămas dela strămoșii noștri. E necesar să ne adunăm ca să ne contopim fețele pentru apărarea idealului sfânt al ortodoxiei. Pe la sate, ca și pe la orașe, apucăturile rele au prins bine rădăcină. Tinerii nu-și cinstesc părinții, iar fața de preot se manifestează cu dispreț. Această stricăciune trebuie înlăturată. În privința rândulelilor bisericești, a serviciilor divine, e necesară o uniformizare pe întreagă țară. Congresul acesta, la care participă preoții din toate părțile țării, va trebui să se ocupe și cu această chestiune.

A luat cuvântul P. Sf. Sa Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcopul Aradului: Am grăbit să vin la acest congres, fiind stăpânit în suflet de multă dragoste și nădejde. S'a accentuat, mai de multe ori, din partea smereniei mele, și în alte părți ale pământului românesc, că Biserica ortodoxă românească are nevoie de un singur și puternic front de apărare, împotriva valurilor furtunoase ce se răsbesc asupra ei din toate părțile.

În zilele noastre se simte, în chip pronunțat, o ardentă nevoie, ca fieștecă creștin ortodox să dovedească prin fapte, prin credință, că este una cu marele Andrei Baron de Șaguna. Având ferma convingere că Asociația preoților misionari din România e o forță formidabilă pentru apărarea și consolidarea ortodoxiei noastre străbune, salut acest congres în numele Episcopiei Aradului. Simțim că vremile sunt grele și cer imperios ca inimile noastre să bată într'un fel, simțim că trebuie să fim cu toții cât se poate mai activi. Ne trebuie o unitate de gândire și acțiune, căci avem lucruri mari de înfăptuit. *Trebuie să întărim Biserica ortodoxă pe care o disprețuiesc, nu numai acei cari o urăsc, ci și oameni de acela cari pretind că o iubesc.* La un congres adventist, ținut în Timișoara, un misionar, venit din Elveția, a arătat prin filme opera caritativă pe care o fac adventiștii în toată lumea. *E de lipsă, deci, să vină vremea ca și noi să putem duce veste despre întreprinderile noastre caritative în toate părțile lumii.* Dacă 1900 de ani nu am avut nevoie ca oamenii străini de neamul și legea noastră să ne vorbească despre Hristos și învățătura Lui, nu avem nevoie nici acum. Noi trebuie să fim regeneratorii creștinismului din țară. Orice clipă pierdută poate să ne aducă mare nenorocire. Odiuhua să ne-o rezervăm după luptă, iar nu înainte. Să nu uităm că a fost o minune atunci când David l-a biruit pe Goliath cu o singură lovitură. În acțiunile noastre de regenerare a Bisericii avem nevoie de curaj și tenacitate. Dacă Michel Angelo a lucrat 40 de ani pentru a sculpta în piatră chipul lui Moise, noi trebuie să lucrăm viața întreagă, ca să putem grava în sufletele oamenilor chipul Mântuitorului. În munca noastră să ne aducem aminte de păgânul Timur-Leng. Acesta, stând în fața unei cetăți, pe care nu o putea cucerii, a învățat răbdare dela o furnică, care cu o sarcină grea, de 25 de ori a urcat zidul cetății, până ce a ajuns sus. Dela furnica aceea a învățat Timur-Leng a nu dispera. Ne trebuie curaj, front unic și muncă solidară.

P. Sf. Sa Grigorie Leu: Mitropolia Moldovei, privind la trecutul ei glorios, se bucură aflând, că preoții misionari se întrunesc, acum a treia oară, pentru a disputa asupra procedeeleor de urmat în scopul asanării moralității și al religiosității poporului nostru. I. P. Sf. Sa Pimen salută pe I. P. Sf. Mitropolit Nectarie și mi-a dat însăcinarea să împărtășesc binecuvântare congresiștilor misionari și să-i invit, ca la viitor să-și

țină congresul la Iași. Viitorul Bisericii cere dela noi să luptăm cu curaj și solidar, până ce vom ajunge să fim, după cuvintele Mântuitorului, „o turmă și un păstor”.

Domnul Sauciuc-Săveanu, ministrul Bucovinei: În numele guvernului și al autorităților locale, aduc acestui congres salutările cele mai călduroase. Trebuie să ne dăm seama că Biserica, în orice stat, a avut un rol foarte important. Aceasta pentru trecut, iar pentru viitor Biserica ortodoxă trebuie să aibă un rol și mai mare, reclamat de multe împrejurări și îndeosebi de criza prin care trecem. Convins de colaborarea intimă ce trebuie să existe între Biserică și stat, mă simt îndemnat să aduc acestui congres multe urări de bine și prosperare.

DI General Tănăsescu a salutat congresul în numele armatei.

P. C. Sa Dr. V. Sesan în calitate de rector al Universității din Cernăuți.

P. C. Sa Părintele Cristescu, prof. univ, în numele Sanctității Sale Patriarhului Miron și al Facultății de Teologie din București.

P. C. Sa Păr. Spănu, în numele Facultății de teologie din Cernăuți.

DI prof. Tomescu, în numele Facultății de teologie din Chișinău.

P. C. Sa Părintele Reuș, în calitate de delegat al Consiliului Central Bisericesc.

P. C. Sa Părintele Țincoc în calitate de inspector general al învățământului secundar.

P. C. Sa P. Petruc în numele Asociațiunii Generale al clerului ortodox din România.

La orele 2 p. m; congresiștii au vizitat reședința mitropolitană, după care, apoi, a avut loc masa comună la Mitropolie. La orele 4 p. m. s'a oficiat Vecernia, în biserica catedrală, fiind de față înalții ierarhi și toți congresiștii. A predicat P. C. Sa. păr. Brenzanu despre întrebuintarea timpului. După vecernie a avut loc catehizația duminicală cu adulții în aula liceului real ortodox din apropierea catedralei.

(Va urma)

Scrisoarea unui ortodox

către bapțiștii din America și Anglia, în special către D-nii Dr. John Mac Neil președintele Alianței Baptiste Mondiale și Dr. I. H. Rushbrooke, secretarul general al Alianței Baptiste Mondiale.

Stimate Domn,

Sunt un modest profesor de teologie în eparhia ortodoxă a Aradului și dacă vă scriu această scrisoare, o fac și ca unul care, studiind la universitatea din Oxford, am cunoscut sufletul

înțelegător englez. Văd că D-Voastre englezi de origine, patronați mișcarea baptistă dela noi din țară și de aceea găsesc că e potrivit a vă informa pe scurt ce este baptismul în România, ca apoi să trageți D-Voastre concluziile ce se vor impune.

În anul 1925 la conferința bisericilor creștine din Stockholm au luat parte și bapțiști englezi. I. P. Sf. Mitropolit ortodox român Nicolae din Sibiu (Ardeal) s'a plâns acestor bapțiști, că bapțiștii din România sunt defaimatori ai bisericii ortodoxe, ai preoților ei și ai Statului român, cum s'a dovedit aceasta cu citate din scrierile baptiste din România. Bapțiștii dela Stockholm s'au desolidarizat de cei din România, spunând că nu au nimic cu ei. Bine au făcut, căci bapțiștii români s'fidează prin purtarea lor legile statului (de pildă legea treccerilor religioase, ceea ce se poate dovedi) și prin purtarea lor produc o amarnică luptă de clasă, căutând să ebată pătura de jos a poporului dela credința ortodoxă și determinându-o să urască tot ce nu e baptist, urând școala unde nu-i dascăl baptist și boicotând toate manifestațiile culturale-naționale ale Românismului. Conducătorii bapțiști din România invită pe aderenții lor, recrulați din pleava satelor și mahalalelor ca să urască cultura și credința claselor conducătoare.

Nu voiesc aici să apăr biserica ortodoxă română, căci eu sunt laic, iar biserica are destui episcopi și preoți vrednici ca s'o apere. Dar vă atrag atenția că numele lui Dumnezeu se vestește aici prin Biserica ortodoxă de pe vremea sfinților Apostoli și Românii ortodocși caută în tot chipul să cunoască și recunoască pe Dumnezeu (Romani I. 21), să se facă demni de El și să se sfințească în ei numele lui Dumnezeu. Deja în anul 325 d. H. episcopul Teofil al Daciei a luat parte la întâiul sinod ecumenic din Niceea. Întrebăm dar pentruce atâta ură față de Biserica ortodoxă, chiar azi când credința ortodoxă în Rusia dă martiri și mucenici? Nu este creștinesc a purta ură credinței ortodoxe!!!

La noi în România baptismul s'a introdus prin agenți unguri, cari călăuau să desbina preoții de popor ca apoi maghiarizarea să meargă mai repede. Opinia publică dela noi nu poate deci să creadă că D-voastre ați sprijini mai departe mișcarea baptistă din România, dacă ați cunoaște pe ce căi umblă să se afirme.

Spre confirmarea celor spuse aducem o singură pildă: în calendarul baptist pe anul 1926, apărut în Arad, se spune la pag. 56, că episcopii ar trebui împușcați! Și am putea aduce multe dovezi, dar ar trebui D-voastre să cercetați serios tot ce s'a scris în România

despre baptism și atunci V-ați convinge de adevăr.

Toată propaganda baptistă este o asmuțare împotriva ideii de autoritate, prin îndemnuri de neparticipare la serbările culturale și naționale. Scopul oricărei manifestări religioase este de a ridica pe om spre Dumnezeu, iar nu a desveli gânduri, dorințe și acțiuni, cari nu au nimic comun cu religia. Dar baptiștii dela noi nu răspândesc religia ci idei apte a distruge ideea de autoritate și sentimentul național, aici, unde România este pârgăhia cea mai însemnată împotriva bolșevismului rusesc. În județul Caraș un baptist a fost pedepsit pentru propagandă comunistă, în altă comună au desarmat pe jandarmi. Intr'o adunare baptiștii și-au bătut joc de banii românești. Aceasta s'a întâmplat în comuna Bontăști jud. Arad.

Baptiștii, cari până de curând au batjocorit crucea ortodoxă, acum o pun și ei pe unele case de adunare ca să arate că nu ar mai avea sentimente de ură față de legea ortodoxă strămoșească. Poporul și aici vede o duplicitate elocventă în atitudinea baptiștilor.

Noi am dori ca D-Voastre șefii baptiștilor din America și toți baptiștii cari patronați pe cei din România să vă dați seama pe cine patronați. Am dori să cunoașteți, că aceia pe cari îi sprijiniți fac cel mai rău serviciu unității naționale române, pe care caută să o sdruncine și așa bolșevismul și alte curente subversive. Noi credem că destul teren de muncă ar avea baptismul în America, unde baptismul ar avea de unificat cele peste 500 secte de acolo, spre a se realiza dorința Mântuitorului: o turmă și un păstor, (Ioan 10 v. 16), dar nu a destrăma unitatea sufletului românesc păstrată prin ortodoxie.

Cine e baptist să vadă deci de sine și de aderenții săi, dar să nu insulte și critice alte confesiuni, cum s'au plâns și luteranii din Basarabia împotriva baptiștilor.

Eu nădăjduiesc că D-Voastre veți cerceta prin ce mijloace se lățește baptismul și atunci Veți vedea că baptismul nu consolidează, ci distruge ceea ce era consolidat. Baptismul din România critică ordinea socială existentă, iar grosolana ignoranță a conducătorilor baptiști dela noi face ca baptismul să fie înțeles în sens internațional de către cei de jos. Și atunci gândiți-vă că desagregarea mai e sprijinită și de curentele ultra-naționale și bolșevice tocmai la granița Rusiei.

Deci nu baptismul va aduce regenerarea adevărată pe care este o naivitate să o crezi

venind peste noapte. Regenerarea se face prin mijloace încercate și proprii firii poporului, după muncă îndelungată, iar nu părăsind vechea credință. Noi ne-am bucura să vedem baptismul lucrând în America la regenerarea celor peste 500 secte, iar nu la propagarea urei între frați de același sânge, cum face în România.

Neamul românesc este tolerant, ba zicem chiar prea îngăduitor față de tot ce nu este românesc. Noi Românii n'am făcut ca Hugenoții în Franța, nici ca Maurii în Spania, nici ca Polonii cu Rutenii sau Ungurii cu Românii; noi nu am asuprit pe nimeni. Husiții au fost primiți în Moldova, Lipovenii au fost primiți ca și Catolicii în România. Statul român a încheiat concordat cu Papa și a recunoscut pe baptiști prin lege. Deci noi nu suntem intoleranți, ci așteptăm să ni se respecte țara și credințele locuitorilor ei. Avem și noi credințe streine aici, dar acestea nu batjocuresc ortodoxia dominantă în statul român, ba chiar colaborează cu biserica ortodoxă și apără toate consolidările trecutului. Avem și noi o viață religioasă-morală și nu admitem să ni se spună că poporul român până la baptism nu ar fi cunoscut evanghelia, cum zic baptiștii.

Avem o conștiință națională religioasă alimentată de episcopi și preoți uciși în temnițele asupritorilor noștri și astfel cerem celor de altă lege ca să nu ne insulte dacă nu ne respectă.

Să se închine lui Dumnezeu cum îi place fiecăruia, dar să nu jignească sentimentele altuia. Religiuinea este închinare de Dumnezeu. Dacă voiți să vă convingeți că la noi în România baptismul nu este închinare de Dumnezeu Vă rog să opriți ajutoarele bănești, ce dați baptiștilor de aici și veți vedea că nu numai nimeni nu se va mai face baptist, ci baptiștii existenți vor fi cei dintâi cari vă vor osândi că în casa de rugăciune din New-York ați ridicat statue jidanului Einstein. Atunci baptiștii nu vor mai batjocori preoțimea, cum fac chiar în numărul pe Septembrie 1930 al revistei „Glasul Tineretului Baptist”, — care zice din cuvânt în cuvânt: „O mulțime de oameni sunt înșelați și exploatați azi de acei cari promet mântuirea și nici ei nu o au. Oamenii cred că fețele bisericesti și locurile sfinte dau mântuirea. Dar vai, oamenii rămân simpli înșelați.” (pag. 12).

Încercați și veți vedea că dolarul mai bine poate fi întrebuințat la D-Voastre între sectele cele multe, iar nu la noi unde avem numai 20 de secte. Și nu uitați că totuși mulți baptiști au trecut la penticostaliști tocmai fiindcă ei nu primeau bani și vedem, că baptismul din România nu este religie, fiindcă baptiștii în mai multe case de

rugăciuni se băteau ei între ei, iar în comuna Iermata (jud. Arad) ei însăși, din cauza cerurilor, au cerut autorităților să le închidă adunarea.

Al D-Voastre iubitor
creștin ortodox:

Profesor, V. POPESCU

Arad, 4 Octombrie 1930.

Vizită canonică

la comunele bisericești: Hodiș, Răpsig, Ineu-Colonie, Gurba-Colonie și Șicula.

Prea Sf. Sa Episcopul nostru *Grigorie* continuă drumul de evanghelizare și de contact cu eparhiile săi. Aceste străduitoare apostolii desigur vor da rezultate binecuvântate.

În rândul acesta își îndreaptă privirile spre comunele din protopoplatul Ineul.

Însoțit de consilierul Mihail Păcățian și diaconul M. Măcinic, — Prea Sf. Sa pleacă dela reședință cu automobilul Sâmbătă în 20 Septembrie a. c. la ora 8 dimineața.

În hotarul Ineului a fost întâmpinat de protopopul Mihail Cosma, primpretorele Aurel Oanea și preotul Constantin Feler din Ineu.

În hotarul comunei Răpsig așteaptă 24 călăreți. La intrarea în comuna Răpsig a fost salutat de primarul Ghiga Răpsigan, fiind de față corul bisericesc, fanfara și un mare număr de credincioși. Intrarea în comună a fost impozantă, o adevărată intrare triumfală.

După masă trece la parohia Hodiș. La intrare în comună a fost salutat de notarul comunal Sirca, înconjurat de enoriași și întâmpinat de trei fete cu trei buchete de flori.

Îmbrăcarea se face în sala de învățământ, unde se oficiază în mod provizoriu serviciile religioase.

De aici Prea Sf. Sa e condus cu procesiune la biserică, unde oficiază slujba puerilor pietrii fundamentale a bisericii, asistat de consilierul Mihail Păcățian, protopopul Mihail Cosma, preoții: Gheorghe Narița din Hodiș, Ioan Popoviciu din Volvoden, Traian Vraciu din Aldești, Terentie Micluța din Cuied și diaconul Mihail Măcinic.

La sfârșitul serviciului religios, preotul Gheorghe Narița mulțumește Prea Sf. Sale pentru că a venit să pună piatra fundamentală a bisericii și arată că înființarea parohiei se pierde în negura vremurilor trecute. În Hodiș avem Societatea „Sf. Gheorghe”, avem casă culturală, bibliotecă parohială și biblioteca casei culturale. Concubinajele se mențin. Nașterile sunt puține. La 483 suflete abia sunt zece nașteri la an. Tinerii trăiesc mai întâi în concubinaj și numai după aceea se cunună: un fel de căsătorie de probă, așa că de trei ani preotul n'a cununat nici o fată fecioară.

De altcum poporul e sângulincios, cruțător, lucrând pământul rațional și e bun cărturar.

Prea Sf. Sa ține o frumoasă predică, arătând că toate popoarele din toate timpurile au avut locașuri de închinare. Prin biserică se nobilitază omul și se apropie de Dumnezeu. Laudă jertfa adusă de popor pentru zidirea bisericii. Poporul a rămas adânc mulțumit și impresionat de frumoasele învățături pe care le-a auzit.

De aici Pr. Sf. Sa se întoarce la Răpsig. În comuna Aldești se oprește la preotul Traian Vraciu, unde se întreține cu primarul baptist, care promite că Duminică în 21 Septembrie a. c. va veni la sf. biserică din Răpsig.

Părintele protopop Mihail Cosma dă o cină în onoarea Prea Sf. Sale.

Duminică în 21 Septem. a. c. Prea Sf. Sa oficiază în sf. biserică din Răpsig Sf. liturghie, asistat de consilierul Mihail Păcățian, protopopul Mihail Cosma, preoții: Ștefan R. Lungu din Șilindia, Ioan Popoviciu din Volvoden, Traian Papp și Alexandru Măneran din Bocșig, Traian Vraciu din Aldești și diaconul Mihail Măcinic.

Prea Sf. Sa e condus la sf. biserică cu procesiune

Răspunsurile la serviciu divin au fost date de corul bisericesc condus de Ioan Crișan și instruit de protopopul Mihail Cosma. Disciplina și armonia acestui cor a făcut o impresiune foarte plăcută.

În asistență am remarcat pe domnii: Aurel Oanea primpretor, Dr. Teodor Burdan notar public, General Alexandru Vlad, Dr. Emil Velici senator, Constantin Popa consilier cultural Arad, Dr. Ionel Hărduț avocat, A. S. Precup judecător, Bodai notar în Bocșig și Ilie Crișan — Beiuș.

Biserica spațioasă arhiplină de popor.

La sfârșitul serviciului divin părintele protopop Mihail Cosma prezintă raportul despre situația parohiei Răpsig. E foarte emoționat. Se bucură și mulțumește Prea Sf. Sale pentru înalta vizită cu care a onorat parohia Răpsig și aduce la cunoștință că astăzi își la rămas bun dela pastoriții săi, având să se mute la Ineu, unde e ales și confirmat ca protopop al protopoplatului Ineu. Arată pe scurt în ce stare a aflat parohia Răpsig și ce lucruri folositoare s'au făcut sub păstorirea sa. Laudă poporul din Răpsig, care totdeauna i-a urmat dându-i ascultare și cinstea cuvenită.

Vorbirea părintelui protopop a făcut o impresiune adâncă asupra poporului. Întro atmosferă de pace, de bună înțelegere și de încredere reciprocă între păstorul sufletesc și pastoriții săi, — nu e mirare că lucrurile au progresat spre bine.

Terminând părintele protopop cu raportul său, — Prea Sf. Sa ține o înălțătoare predică despre datoria părinților de a se îngriji de buna creștere a copiilor, având să premergea cu exemplu bun, căci viața creștinească a părinților este cea mai bună școală pentru creșterea religioasă morală a copiilor.

Dela sf. biserică Prea Sf. Sa e condus la locuință cu procesiune.

Părintele protopop a dat o masă în onoarea Prea Sf. Sale.

După masă trece la *Șicula*. În cale vizitează Colonia-Ineu și Colonia-Gurba. Trecând prin Ineu, a fost plăcut surprins de întîmpinare poporul din Ineu, în frunte cu preotul Constantin Feier și primarul Valea Nicolae.

La Ineu-Colonie așteaptă aproape toți enoriașii, în frunte cu preotul Teofan Herbei și primarul Valea Nicolae.

În lipsa de biserică, s'a improvizat în liber un altar, în care P. Sf. Sa oficiază un scurt serviciu religios.

Preotul Teofan Herbei, în raportul său despre situația parohiei, arată că în Ineu-Colonie sunt 680 suflete. Parohia sa înființat în anul 1929 din 188 coloniști și 26 familii din Ineu. Deși Colonia-Ineu este cea mai mare din întreg Ardealul, — nici până astăzi nu-și are suprafețele de pământ pentru satisfacerea intereselor obștești ca: cîmîtîr, biserică, preot, cantor, școala etc. Cere intervenția binevoitoare a Prea Sf. Sale ca parohia să se poată consolida.

Prea Sf. Sa ține o frumoasă și instructivă predică despre datorita omului de a se îngriji de suflet, care este cea mai prețioasă comoară a omului. Cuvintele Prea Sf. Sale au căzut ca o rouă binefăcătoare pe sufletele credincioșilor...

De aici se trece la Colonia-Gurba. Poporul, în frunte cu preotul Gheorghe Perva, așteaptă înaintea școlii, unde se țin — în lipsă de biserică — serviciile religioase.

Fiind sala de învățămînt cam mică, serviciul religios se oficiază în liber, ca să poată participa tot poporul.

Preotul Gheorghe Perva în raportul său arată că în Colonia-Gurba sunt 210 suflete ort. române, din cari 191 suflete colonizate și 19 autohtone. Parohia e împroprietărită: pămîntul însă e în întregime fînaț și de o calitate inferioară. Parohia este ignorată de către comuna politică Gurba. Cere sprijinul Prea Sf. Sale, ca parohia sa se poată consolida.

Prea Sf. Sa ține o puternică predică despre persecuțiile religioase la cari a fost expusă biserică ort. română din Ardeal și despre suferințele credincioșilor ort. români întru apărarea ortodoxiei. Indeamnă poporul să fie devotat bisericii strămoșești și să nu se lase sedus de promisiuni sau curente subversive.

Poporul a rămas vîdit impresionat de frumoasele învățăturî pe cerî le-a auzit.

De aici Pr. Sf. Sa trece la comuna *Șicula*. La marginea comunei așteaptă un convoi de călăreți și multă lume în frunte cu preotul Iustin Monția, care salută pe Prea Sf. Sa, urîndu-i bun sosît și poftindu-l să urce în trăsura cu patru cai, împodobită cu flori.

Toată Șicula e în picioare. Intrarea în comună în sunetele clopotelor a fost impozantă și înălțătoare. Înaintea sf. bisericii aștepta o mare mulțime de credincioși: bărbați, femei, tineri și bătrîni, mulți copii — toți îmbrăcați în haine de sărbătoare.

În ușa sf. biserici Pr. Sf. Sa e primit de preotul Ioan Halic. Biserica mare și spațioasă, ca o catedrală, era neîncăpătoare pentru poporul numărînd care se adunase.

Prea Sf. Sa oficiază slujba Vecerniei, asistat de revizorul eparhial Ioan Georgia, consilierul Mihail Păcățian, protopopul Mihail Cosma, preoții: Ioan Halic, Constantin Feier și diaconul Mihail Măcinic.

În asistență am remarcat pe domnii Vasile Goldiș, fost ministru, dr. Cornel Iancu Iuriconsult consistorial, Colonel Georgescu, Dr. Teodor Burdan notar public, Aurel Oanea primpretor, Constantin Popa consilier cultural la municipiul Arad, Teodor Ardelean notar, Teodor Dan inginer, Dr. Ioan Petreuca duhovnic seminarial — Arad și alții.

Preotul Ioan Halic, în raportul său despre situația parohiei, arată că comuna *Șicula* există de pe la anul 1209. Biserica are un mineu bogat din anul 1652. Biserica a fost edificată în anul 1870. Numărul sufletelor este 3817 ortodocși români. Populația e în creștere și din turma cuvîntătoare nu lipsesc nici mieluşeii. Concubinajele tot se mai țin, deși în timpul din urmă numărul lor s'a redus. Numărul copiilor obligați la școală e peste 700 sute. Corul lor bisericesc este înființat, instruit și condus de preotul Iustin Monția fără vre-o remunerațiune.

Starea materială a poporului e mulțumitoare, fiind popor muncitor, ferit până acum de idel anarhice.

Prea Sf. Sa ține o frumoasă predică despre datorita omului față de Dumnezeu și de aproapele său.

Poporul asculta frumoasele învățăturî cu atențiune încordată.

După încheierea serviciului religios se împart broșuri, pe cari credincioșii formal le smulg din mîna preotului.

Seara preotul Iustin Monția dă o cină în onoarea Pr. Sf. Sale, care în ziua următoare întoarce la reședință, desigur deplin satisfăcut de caldă manifestare și dragostea sinceră, cu care a fost primit în toate comunele bisericești și de conștiința, că prin contactul cu eparhioșii săi a contribuit mult la îmbogățirea sufletului poporului cu sentimente superioare de dreptate, de adevăr, de milă, de ordine și de muncă serioasă.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școală“

Impresii fugare la un congres baptist.

Insemnările unui laic.

Trăirăm să vedem și năsbătia congresului internațional baptist din Arad. Ce am văzut, m'a cuprins mila și m'a umplut scârba.

Biețile cămăși românești ingenunchiate în fața celor opt, sau mai știu eu câte drapele internaționale, sub scuturile cărora se profilau tot atâtea mutre insipide de credincioși al unui talmud accesibil naivității celor, cari — în goana de a fi mai cu moț decât alții — și-au părăsit legea strămoșească.

Pe teatrul orașului Arad un steag românesc. Românesc, vorba să fie. Spălăcit de ploii, părea că simbolizează în chip batjocoritor congresul. Tot cum putea să însemne însă o insultă la adresa ideii naționale, fiind ridicat în semn de cinste la un congres, a cărui idee fundamentală gra afișată ideea internațională. Dar, iartă Doamne...

În sala teatrului, pe scenă, două rânduri de chipuri, mult puțin suspecte. Sub cutele drapelelor internaționale, spânzurate simetric în văzul publicului sub înrăurirea simbolizatorului roșu deschis al covoarelor, cari împodobeau scena, marii rabini al baptis-mului își sbârceau trăsăturile feței, ca să apară într-o solemnitate cât mai de gală. Degete nodoroase, neobcnuite cu tranziția prea bruscă dela suman la gulerul scrobît, se agitau neconținți în ticuri nervoase, ba să-și mângâie părul pomăduît, ba să-și îndrepte legătura dela gât.

Vorbește un rabin din Ungaria. Cuvântul sacadat al limbii ungurești umple sala de ecouri peste capetele turmei de valahi în sumane albe, cari nu pricep o lotă, dar se pleacă unii, supuși credincioși al slovei sub care încearcă să bănuiescă adevăruri tainice. Secretarul, genul baptist dela Curtici traduce. Cuvânt cu cuvânt, așa cum se potrivește pe românește. Traducerea schimbă cu desăvârșire înțelesul conferinței și nimeni nu mai pricepe nimic. Unele cuvinte cu un înțeles potrivit în conferința ungurească, traduse în românește, răsună bizar și spre distracția multora chiar picant, dar ce are a face. Nu împoartă dacă pricep sau nu credincioșii. Principalul este solemnitatea în sine, să știe lumea, că s'a ținut congres și încă internațional.. Secretarul e mândru. Se simte ridicat în slăvi nebănuite muritorilor de rând, un vultur semeț, care își rotește ochii la fiecare cuvânt rostit, cuvânt rostit cu energie de comandă, în timp ce ochii acela strășnic, se fixează hipnotici în burduhalele bieților ascultători, cari stau pleostiți de atâtea măreție, unii picotând în băncile leneșe de catifea roșie, alții scociorându-se la nas în semn de negrăită admirație pentru soclurile și statuile de ipsos din sala teatrului orașenesc.

Și uite așa a decurs congresul... Ortografia sucită a numele înscrise în programul congresului n'au reușit

să sucească și capetele, cari nu fuseră botezate încă în mocirla bălților baptiste.

Pe stradă grupuri, grupuri. Grupuri mândre de semnul alb-albastru, cu jumătatea pentagramei împlântată pe sumane. Mândrii, că au reușit să atragă atențiunea trecătorilor. Ba bine, că n'au Parcă un câine bu o tinichea legată de coadă, n'ar produce același efect?

De-ar și bieți românași, că poartă pe piepturile lor un semn iidovesc..

Cineva la la zor un astfel de grup. De ce și-au părăsit legea? Răspunsuri evasive, cari conchid în esența lor la trei cauze: banul satanei, lapita de a se afișa între consătenii lor, sau cine știe ce conflicte cu preotul satului. Dar nicăieri ideea credinței. Nițel drămuți, ar cădea ca bobocii în baltă, de n'ar fi cuvântul de ordin: încăpăținare, politică de ștruț în fața tuturor adevărilor. Înghățați rău de tot de un trecător, un baptist mai în vrâstă, după ce încercase degeaba să mistifice texte biblice, dă comanda „Fraților“, e clasul ca să plecăm...

Biete oi rătăcite. La ce le-ar folosi lumina cunoașterii. Cine ar putea să le deschidă ochii și să-l convingă asupra înțelesului de ce în biserica baptistă din Riverside, Newyork, se închină „frații“ statuei jidanului Einstein, statuie instalată în acea biserică la rang de sfânt baptist. Cine, cine ar fi acela care ar putea să-i convingă, că baptismul își are dedesupturi inaccesibile creierului lor mărginit, să le desvâlule mîna pistruiată a lui Iuda, care împărățește peste internațională, desblinând popoarele, ca să le înhame la carul talmudului iidovesc.

Le-a explicat oare cineva taina coincidenței datei congresului baptist din Arad cu serbările evreești de „ziua lungă“? La filmele zeificatoare de Ion Kipur din cinematografele primăriei Arad lipsea și acest congres, ca o coroană pentru cel cari vreau să priceapă magia francmasonică, internațională și mamă a tuturor baptismurilor din lume.

Biete șube jărănești cu ins'gniile talmudice...

Pruncul dascălului Todor.

Nu credința, ci interesele materiale ori familiare sunt cauza trecerilor la sectari.

(Urmare și Fine).

Numitul este silit să recunoască, că cel ce se botezan de cătră apostoli nu erau puși la probă asupra credinței lor, ci trebuiau numai să creadă, că Iisus Hristos este fiul lui Dumnezeu. Persistă însă în părerea lui, că copiii nu se pot boteza, nefiind nicăierea în sf. Scriptură amintit că copiii s'au botezat. El nu vrea să înțeleagă, că Samaria o cetate întreagă s'a botezat, deci și copiii. Cu provocare la Fap. X. 48, XVI. 15, XVI. 33, unde se spune expres că s'a botezat „el și toți ai lui îndată“, îi dovedesc, că și copiii au primit

botezul. Afirmă el, mai departe, că copiii nu pot fi botezați, pentru că nu pot face nici măcar mărturisirea de credință a famenului dela Fap. VIII. 37. Fiindu-l sf. scriptură în mână, îl rog să citească la Mat. VIII. 13, Ioan IV. 50, Mar. IX. 24, Mat. XV. 28, Mar. V. 42, și-l întreb pentru ce a împărtășit Iisus Hristos darul de mântuire tuturor acestora? Ori Iisus Hristos nici nu l-a văzut și el nu s'au rugat de El. Răspunde sfios, pentru credința părinților. Poate cineva afirma dintre sectari că tot acel Iisus Hristos astăzi nu mai împărtășește pentru credința unui om, darul și binecuvântarea sa unui alt om? Desigur, că nu. Vezi tocmai astfel împărtășește Dumnezeu în taina botezului copiilor, pentru mărturisirea de credință făcută de nașii lor, darul și binecuvântarea Lui.

În bietul om bătea o lupă puternică credința cea adevărată cu infecția baptistă, îl mustra conștiința, pentru că se vedea pe fața lui, că alta crede în sufletul lui, nu ceea ce forța să dovedească și durerea sufletului său o vindeau lacrimile ce i curgeau, însă ca să nu apară bătut în această leptă, mă roagă să-l spun de când să practice botezul și de unde a luat învățătura despre botez sf. noastră biserică în forma lui de astăzi. Îi răspund din sf. Tradițiune și astfel urmează să-i dovedesc că sf. Tradiție trebuie recunoscută și împlinită, căci și ea cuprinde cuvântul lui Dumnezeu.

În urma cuvintelor dela Ioan XXI. 25, și II. Ioan I. 12 recunoaște că sf. scriptură nu cuprinde toate învățăturile împărtășite de Iisus Hristos și de Apostoli. În deosebi dovedește acest adevăr ordinul Ap. Pavel, privitor la împlinirea predaniei dela Filipeni IV. 9 și II. Tes. II. 15. Se poate dovedi chiar cu cuvintele sf. Scripturii, că Tradițiunea conține însuși cuvântul lui Dumnezeu, ca și sf. scriptură, cu I. Tes. II. 13, „Drept aceea și noi mulțumim lui Dumnezeu neîncetat, căci luând voi cuvântul auzirii de Dumnezeu, dela noi, a-ți primit nu cuvânt al oamenilor, ci precum este adevărat, cuvântul lui Dumnezeu, care se și lucrează întru voi cel ce credeți”. Aceasta sf. Tradiție, pe carea recunoaște și el, că trebuie respectată în urma acestor texte, este acel izvor de credință, carele cuprinde învățăturile sf. apostoli, referitor la cultul divin și la felul de săvârșire a sf. taine și deci și la felul botezării copiilor. În urmare vei înțelege dă singur că toți sectarii, cari nu primesc învățăturile privitoare la cultul divin, la cinstita Icoanelor, botezul pruncilor, etc. calcă cuvântul lui Dumnezeu, învață altfel, nu cum au învățat apostolii, pentru că îi va ajunge blăstămul sf. ap. Pavel dela Gal. I. 8.

Și acum dacă în ciuda acestor dovezi dă nu ești lămurit pe deplin, recurg încă la o dovadă ca să te convingi că botezul baptist nu are temelie în sf. scriptură. Arată-mi dă un singur loc în toată sf. scriptură, carele să dovedească că țaranul acela de botezător baptist are darul de a împărtăși botezul și că el garantează mântuirea dăle. Recunoaște că în sf. scriptură nu poate afla loc, cu care să dovedească că numitul a primit darul și puterea de a boteza, dar susține și aceea că nimeni nu poate garanta mântuirea sufletească a vreunui om. Adevărat! sectarii nu pot garanta; eu însă bazat pe darul și puterea dată nouă de Iisus Hristos la Mat. XXVII. 19, Ioan XX. 22 și apoi la Ioan VI. 54, garantez de mântuirea sufletească a dăle, dacă primești cu vrednicie sf. trup și sf. sânge alui Hristos. Și vezi dă de aceasta siguranță a mântuirii fugi. Arunci de bună voie posibilitatea

mântuirii dăle și pleci la osândă sigură după cuvintele Mântuitorului dela Luca X. 16.

Adânc deprimat omul meu, sub puterea adevărului sfânt, contra căruia s'a ridicat, l-am sfătuit să nu mai afirme că din credință trece la baptiști, ci să aibă curajul să spună adevărul, că soția sa, Eva care a înșălat și pe Adam, l-a înșălat și pe el. Și mai este un motiv pe care singur l-a spus ostașilor: „că este chemat și merge de predicator”, care, știm noi bine că are plată grasă. Deaceia îi zic: Așa se vede, că dă vorești să se împlinească în dă cuvintele dela II. Tim. IV. 3: dar în special dela Tit. I. 11. „Căroră trebuie a le astupa gura, care răsvrătesc toate casele, învățând cele ce nu se cade pentru dobânda cea urâtă”.

După aceasta discuție, deși hotărât să meargă la adunarea baptiștilor, pleacă dinpreună cu mine și la parte la adunarea Oastel Domnului, declarând că nu se poate decide că ce să facă. A doua zi însă, la insistența soției sale, îmi trimite o scrisoare, în care renunță la postul de episcop și îmi mulțumește frumos pentru înțeleptele sfaturi și învățături, ce l-am dat. Da, l-am învățat sf. scriptură, ca să treacă cu învățătura mea de predicator la baptiști.

Dragi ostași ai Domnului din toată țara, a murit cu sufletul ostașul Domnului Dimitrie Vanc din comuna Cuvin. A dezertat mișlește dela datorie, în loc să lupte pentru credința lui Hristos și sf. Lui Biserică, a vândut ca luda pe Domnul. A vândut și a înșălat sf. Trup și Sânge alui Hristos, cu care s'a împărtășit el regulat cu atâta dragoste. Dar amarnic se înșală, dacă crede că a trecut la baptiști cu sufletul său curățit în sf. biserică prin sf. Taine, pentru că Hristos nu se poate înșela. Ori păcatele lui s'au îndoit toate pentru aceasta rășinoasă înșelare alui Hristos. El ne roagă să nu-l dușmănim. Noi nu-l dușmănim, căci noi am învățat dela Hristos să iubim și pe dușmanii noștri. Nu-l dușmăniți nici voi, dragi ostași, ci mai vărtos compătim și-l, deplângeți-l și rugați-vă Domnului, pentru ca să-l lumineze mintea să-și recunoască rătăcirea și să aibă bărbăția și curajul să revină la sf. biserică. Dragi ostași, învățați din întâmplarea acestui nefericit, de a vă păzi mântuirea sufletului vostru de acești lupi răpitori, împlinind cuvintele ap. Pavel dela II Tes. III. 6: „Și poruncim vouă fraților, întru numele Domnului Iisus Hristos, să vă feriți voi de tot fiatele ce umblă fără de rânduială, și nu după predania, care a luat dela noi”.

Cuvin, 1 Septembrie 1930.

TABLOU

de Manualele de Religie aprobate de către Sf. Sinod în anii 1929 și 1930.

Manuale pentru liceu.

1. Pr. Econ. I. Ionescu și Pr. I. N. Vasilescu: *Istoria sf. a V. și N. Testament*, cl. I.
2. Pr. H. Popescu și Pr. Econ. I. N. Vasilescu: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
3. Pr. Econ. Mihail Bejenaru Huși: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
4. Pr. Econ. Mihail Bejenaru Huși: *Apologetica*, cl. VII.

5. Dr. N. Chiriac Dimancea și Pr. G. F. Ceașanu: *Istoria sf. a V. și N. Testament*, cl. I.
6. Dr. N. Chiriac Dimancea și Pr. G. F. Ceașanu: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
7. Dr. N. Chiriac Dimancea și Pr. G. F. Ceașanu: *Istoria Bisericească universală*, cl. III.
8. Dr. N. Chiriac Dimancea și Pr. G. F. Ceașanu: *Dogmele Bisericii ortodoxe*, cl. V.
9. Pr. Constantinescu Lucaci și Pr. Gh. Crețu: *Istoria sf. a V. și N. Testament*, cl. I.
10. Pr. C. Dron: *Ist Bisericească universală*, cl. III.
11. Pr. Toma Chiricuță: *Istoria sf. a V. și N. Testament*, cl. I.
12. Pr. Toma Chiricuță: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
13. Pr. Toma Chiricuță: *Apologetica*, cl. VII.
14. Episcop Ilarie Teodorescu: *Istoria Bisericească universală*, cl. III.
15. Pr. I. Partenie și Pr. I. Popescu: *Istoria sf. a V. și N. Testament*, cl. I.
16. Pr. I. Partenie și Pr. I. F. Popescu: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
17. Prof. Șerban Ionescu: *Morala creștină*, cl. VI.
18. Pr. Dr. P. Vintilescu, Pr. D. Ionescu, Pr. I. Popescu: *Istoria Bisericii ortodoxe române*, cl. IV.
19. Dr. Ioan Lupaș: *Istoria Bisericii ortodoxe române*, cl. IV.
20. Prof. G. I. Savin: *Apologetica*, cl. VII.
21. Moise N. Pacu: *Manual de învățături evanghelice*, cl. II.
22. Moise N. Pacu: *Morala creștină*, cl. VI.
23. Pr. Econ. D. Georgescu: *Istoria sf. a V. și N. Testament*, cl. I.
24. Pr. Econ. D. Georgescu: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
25. Pr. Econ. D. Georgescu: *Istoria Bisericii universale*, cl. III.
26. Pr. Econ. D. Georgescu: *Istoria Bis. ortodoxe române*, cl. IV.
27. Pr. Econ. D. Georgescu: *Dogmele Bisericii creștine ortodoxe*, cl. V.
28. Pr. Econ. D. Georgescu: *Morala creștină*, cl. VI.
29. Pr. Constantinescu Lucaci și Pr. G. Crețu: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
30. Pr. Constantinescu Lucaci și Pr. G. Crețu: *Istoria Bisericească universală*, cl. III.
31. Dr. Dumitru Stănescu: *Istoria V. și N. Testament*, cl. I.
32. Dr. Dumitru Stănescu: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
33. Dr. Dumitru Stănescu: *Istoria Bisericească universală*, cl. III.
34. Dr. Dumitru Stănescu: *Istoria Bisericii ort. române*, cl. IV.
35. Dr. Dumitru Stănescu: *Carte de educație morală*, cl. V.
36. Pr. C. Dron, Pr. C. Vuescu și Diacon. I. Gheorghită: *Morala creștină*, cl. VI.
37. Pr. Econ. I. Țincoca: *Istoria sf. a V. și N. Testament*, cl. I.
38. Pr. Econ. I. Țincoca: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
39. Pr. Dr. I. Mihălcescu: *Istoria sf. a V. și N. Testament*, cl. I.
40. Pr. Dr. I. Mihălcescu: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
41. Pr. Dr. I. Mihălcescu: *Istoria Bisericii universale*, cl. III.
42. Pr. Dr. I. Mihălcescu: *Dogmele Bisericii creștine ort.*, cl. V.
43. Pr. Dr. I. Mihălcescu: *Apologetica*, cl. VII.
44. Prof. S. Mehedinți: *Parabole și învățături evanghelice*, cl. II.
45. Prot. Petru Popescu: *Istoria sf. a V. și N. Testament*, cl. I.
46. Prot. Petru Popescu: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
47. Prot. Petru Popescu: *Istoria Bisericii universale*, cl. III.
48. Prot. Petru Popescu: *Istoria Bisericii ortodoxe rom.*, cl. IV.
49. Prot. Petru Popescu: *Dogmele Bisericii creștine ortodoxe*, cl. V.
50. Prot. Petru Popescu: *Morala creștină*, cl. VI.
51. Prot. Petru Popescu: *Apologetica*, cl. VII.
52. Pr. Dr. Ionescu și Pr. C. Diaconescu: *Dogmele Bisericii creștine ortodoxe*, cl. V.
53. Pr. C-tin Costache: *Istoria sf. a V. și N. Testament*, cl. I.
54. Pr. I. N. Vasilescu și Pr. Haralambie Popescu: *Ist. Bisericească universală*, cl. III.
55. Pr. I. N. Vasilescu și Pr. Haralambie Popescu: *Dogmele Bisericii creștine ortodoxe*, cl. V.
56. Pr. Toma Chiricuță: *Dogmele Bisericii creștine ortodoxe*, cl. V.
57. Pr. Toma Chiricuță: *Morala creștină*, cl. VI.
58. Pr. Econ. Mihail Bejenaru: *Istoria Bisericească universală*, cl. III.
59. Pr. Econ. Mihail Bejenaru: *Dogmele Bisericii creștine ortodoxe*, cl. V.
60. Pr. Dr. P. Barbu și Pr. Bizerea: *Istoria V. și N. Testament*, cl. I.
61. Pr. Dr. P. Barbu și Pr. Bizerea: *Parabolele și învățăturile Mântuitorului*, cl. II.
62. Pr. Dr. P. Barbu și Pr. Bizerea: *Istoria bisericească universală*, cl. III.

Manuale pentru școala primară.

63. Pr. Nicolae Crișmarlu: *Istoriile Biblice*.
64. Pr. Nicolae Crișmarlu: *Istoriile Bisericești*.
65. Pr. Nicolae Crișmarlu: *Catehism*.

Manual pentru școala normală.

66. Pr. P. Vintilescu: *Morala creștină*, cl. VI.

Valabilitatea aprobării expiră: la Sept. 1934 pentru manualele de sub Nr. 1-20; la 1 Sept. 1935 pentru manualele de sub Nr. 21-66.

București, în 2 Iunie 1930.

(ss) † Andrei Crisanul, *Președinte*.

(ss) † Vasile de Rășinari.

(ss) † Nifon Craloveanu.

membrii comisiei pentru cercetarea
cărților didactice.

Pentru conformitate, M. Verzea.

Comunicat.

Se aduce la cunoștință generală, că Conservatorul popular de muzică din Lugoj, pus sub auspiciile primăriei orașului, dela 1 Octombrie până la finea lunii Decembrie a. c., deschide o școală specială pe seama actualilor direcți de coruri și fanfare, cum și tinerilor talentați din satele bănățene.

S'au înființat trei cursuri: I și II pregătitor și curs special.

Cursul pregătitor are ca program de învățământ: cunoașterea și inmanuarea unui instrument, teoria elementară și teoria instrumentelor, plus partea practică, citirea notelor și ritmica.

Cursul ultim, special, este înființat pe seama actualilor direcți, încercați și recunoscuți de buni instructori, cu un program de perfecțiune.

Cei cari doresc să urmeze acest Conservator popular, se vor adresa Dlui profesor Filaret Barbu directorul Conservatorului în Lugoj.

Invităm onorata preoție să stăruie ca actualii direcți de coruri și fanfare, cum și tinerii talentați din satele bănățene, să se înscrie la acest conservator în număr cât se poate de mare.

Consiliul Eparhial.

INFORMAȚIUNI.

O punere la punct. *Ziarul unguresc „Magyar Szó” din Arad în nr. 230 din 8 Oct. a. c. are necuviința să spună ca P. Sf. Sa Grigorie, Episcopul Aradului ar fi răspândit la congresul baptist din Arad o broșură calomnioasă la adresa baptiștilor. Pentru orientarea oamenilor de bună credință ținem să precizăm că acea broșură este anonimă și a apărut înainte cu 4 ani, nefiind combătută încă de nimeni.*

Logodnă. Dr. Ioan Petreună spiritualul academiei teologice din Arad, s'a logodit cu d-șoara Mărioara Monția fiica părintelui Iustin Monția paroh în Șicula. Felicitările noastre!

Congresul Asociației Generale a Clerului ortodox-român se va ține în București în zilele de 21 și 22 Octombrie 1930, cu următoarea ordine de zi;

1. Dare de seamă asupra mersului Asociației pe ultimul an și a organului său „Graiul Vremii”;

2. Raportul între Biserică și Stat din trei puncte de vedere: administrativ, cultural și material (referate).

3. Diverse propuneri;

4. Alegerea Comitetului nou.

Logodnă. Dl. Sabin Tirla șeful gării Sătmare, fiul preotului Ioan Tirla din Slatina de Criș, s'a logodit în ziua de 28. IX. a. c. cu d-ra Margeluța Bodea, fiica preotului Cornel Bodea din Dezna.

Despre Congresul baptist, ținut în zilele de 2-5 Oct., în lipsa de spațiu, vom da informațiuni mai detaliate în numărul viitor al ziarului nostru.

Cu aceea ocazie vom arăta toată lipsa de seriozitate și dorul de mărire al unor ambițioși, cari caută să trăiască pe nemuncite, prostind o blată turmă de ființe neînțelegătoare.

Ad. Nr. 101/930.

Licitație minuendă.

Pe baza Devizului plan și a bugetului aprobat de Ven. Cons. Epar. cu Nr. 4965/930 pentru repararea acoperământului bis. cu tînchea, din comuna Dieci, se publică licitație minuendă cu oferte deschise pe ziua de 16 Oct. 1930 la orele 11 a. m. în localul școlii din localitate, pe lângă următoarele condițiuni: Prețul de strigare 123,675 Lei.

Măestri, cari vor veni la licitație, nu vor putea pretinde nici un fel de spese pentru participare.

Maestru antreprenor care va lua lucrările va depune un vadiu de 10%, care va rămâne ca garanție până va găta lucrările.

Măestrul antreprenor care va face lucrările va răspunde timp de 2 ani dacă la caz se vor întâmpla ceva defecte va repara pe spesele sale proprii. Devizul plan și Bugetul se pot vedea zilnic la of. par. din Rădești gara Almaș. Cons. par. își rezervă dreptul de a da lucrările aceluia măestru antreprenor în care va avea mai multă încredere, fără privire la rezultatul licitației.

Dieci, la 5 Oct. 1930.

Cons. par. ort. rom Dieci.
Avram Giurgiu
preot-prea. cons. par.

Posta Administrației.

Onor. Consiliu parohial Dieci. Pentru publicarea licitației minuende, Vă rugăm a ne aviza suma de Lei 60.

Adm. foii „Biserica și Școala.”

Concurs.
Pentru postul de protopresbiter vacant Buteni se publică concurs de 30 zile, socotite dela ziua cea după prima publicare în organul ofițer „Biserica și Școala”, cu dotațiunea:

I. Dela protopoplat.

1. Retribuțiunea lunară de 550 Lei dela Consiliul eparhial.
2. Biroul protopopesc dela fiecare preot din tract și anume dela fiecare preot, care are bir în parohia sa, 100 kgr. porumb sau contravaloarea cu 250 Lei.
3. Dotațiunea dela stat, conform bugetului general al statului.
4. Spesele cancelariei protopopești, conform concluzului sinodal Nr. 62 din 1914.
5. Locuința protopopească cu grădina ei.

II. Dela parohia centrală.

1. Sesiunea parohială.
  2. Intregirea dotației dela stat, conform legii în vigoare.
  3. Stolele legale.
- Toate dările și sarcinile publice după sesiunea parohială le va suporta protopopul.

Reflecții la acest post se avizează, ca în termenul indicat să înainteze subsemnatului Consiliu eparhial recursurile lor instruite cu documentele de calificare, prescrisă în § ul 53 din Statutul Organic și prin concluzul congresual Nr. 111 din 1888 și anume: să dovedească calificarea cerută reflecțiilor la parohiile de clasa primă, să producă testimoniu de bacalaureat (maturitate) și să dovedească prin atestat, că au împlinit cel puțin 5 ani în serviciul bisericesc sau școlar cu succes deplin și că prin zelul, capacitatea și diligența lor s'au distins pe terenul bisericesc și cultural.

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

2—3

Parohii vacante.

Conform rezoluției Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4307/930, pentru îndeplinirea parohiei întâia vacantă din Macea, care este de clasa primă, se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială în extindere de 32 jugh. cadastrale, cu drept de pășunat.

2. 1 și jumătate teren arabil ca bir parohial.
3. Stolele legale.
4. Intregirea dotației dela stat.
5. Locuință în natură cu grădină.

Preotul ales va trebui să catechizeze la școlile din loc. Va suporta toate impozitele după venitul său preoțesc.

Parohia fiind de clasa primă, recurenții vor avea să prezinte dovezi despre pregătirea cerută pentru parohii de clasa primă și despre 8 clase de liceu și bacalaureat.

Recurenții, cu prealabila știre a protopopului tractual, se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Macea, pentru a-și arăta dexteritatea în rituale și oratorie. Cererile însoțite de adresele necesare, adresate Consiliului parohial din Macea, se vor înainta în termen concursual Oficiului protopopesc din Arad.

Recurenții din altă dieceză vor alătura la cererea de concurs actul de învoire din partea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop diecezan din Arad.

Consiliul paroh. ort. rom. din Macea.

În înțelegere cu Traian Vășianu m. p. protopop.

3—3

Conform rezoluției Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 5433/1930 pentru îndeplinirea parohiei vacante Remetea luncă, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Venitele sunt:

1. Uzufuctul dela 2 intravilane.
2. Sesiunea parohială în estenziune de 30 jug.
3. Stolele și birul legal.
4. Intregirea dela Stat, pentru care parohia nu ia răspundere.
5. De locuință se va îngriji cel ales.

Dările după beneficiul său le va suporta preotul ales.

Parohia e de cl. III-a, deci se recere dela reflecții să aibe calificarea prescrisă prin Regim. art. 33. Va cere autorizația dela protopopul tractual, ca să se prezinte în sf. biserică din Remetea luncă, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Cererile de concurs instruite regulamentar, adresate consiliului parohial din Remetea luncă, se vor înainta oficiului protopopesc ort. din Balinț. Cel din altă eparhie vor alătura la cerere și certificat dela Prea Sfințitul Episcop eparhial, că pot concura la această parohie.

Dat în ședința Consiliului parohial din Remetea luncă.

(ss) Petru Mateș preot, președ. cons. par. (ss) Ioan Beraru notarul cons. par. (ss) Constantin Dănilă, (ss) Dionisie Popovici verif. în conțelegere cu: (ss) Ioan Trifu protopop.

1—3

Să îmbrățișăm meseriile!

Știut este, că bunăstarea economică a unei Țări atârână și dela gradul de cultură și iscusință profesională a clasei de mijloc. Să dăm deci atențiune cuvenită clasei mijlocii, — meseriașilor. —

Să nu se perpetueze idela că românul trebuie să moară pe coarnele plugului. A sosit timpul ca prin încurajarea și îndemnarea copiilor români la meserii; deci prin crolrea mijloacelor a le face posibil asigurarea în viitor și prin aceasta a da scumpel noastre Patrii un avânt puternic din punct de vedere industrial și comercial.

Recrutarea meseriașilor de mâne, nu e azi problemă grea, pentru că avem Căminuri de ucenici, cari asigură copiilor ce se dedică la meserie, educație religioasă, morală, culturală și națională, apoi hrană, odihnă trupească și sufletească.

În Căminul Munciplului, Arad Calea Victoriei, sunt locuri vacante pentru ucenici.

Cel ce doresc a îmbrățișa meseriile să se adreseze Direcțiunei.

L. Dublea
dir.

Concurs.

Parohia ort. română Nerău, județul Timiș-Torontal și tractul protodopes B. Comloș, dorește a angaja pe un an unul sau doi cantori bisericești.

Retribuțiunea îi este de (10) zece jughere cadas-trale pământ arător, — după cari cei angajați vor solvi toate impositile, — și stolele staverite pentru cantor.

Doritorii, cari voesc a fi angajați, sunt poștiți a se prezenta în sfta biserică din Nerău, în o Duminică sau sărbătoare, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dela reflectanți să cere a fi cetățeni români, credincioși și aparținători ai bisericii ort. române, se fie majori, de sine stătători, nepătați și fără patimi. Să mai cere ca reflectantul să producă dela protopresbiter atestat de cualificațiune.

Cei angajați sunt deobligați a lua parte la toate serviciile în și afară din biserică și a cânta partea ce le revine. În decursul anului au a instrua din nou tineri din parohie, cari voesc a învăța cântările bisericești, precum și a întregi instrucția acelor, cari știu întru cântarea bisericească. Preferiți sunt conducătorii de cor.

Nerău, din ședința Consiliului parohial ort. român ținută la 5 Octomvrie 1930.

Consiliul parohial.

1—2

Nr. 5705/1930.

Con

Prin aceasta se publică.

30 zile pentru conferirea pe durat.

școlar 1932/31 a burselor vacante.

Teodor Pap, administrată de subsemnat eparhial.

Indreptățiți la acele burse sunt, conform lor fundamentale: a) rudeniile fondatorului, b) tinerii români ortodocși din Giula, cari studiază la noi în patrie, c) în lipsa recurenților indicați sub a-b, urmează indreptățirea tinerilor români din dieceza Aradului după arondarea sa veche, cari cercetează școale elementare, gimnazii, licee, comerciale, industriale, de agricultură, militare, academii, universități și institute teologice.

La concurs se admit și eleve.

Concurenții au să-și prezinte cererile la Consiliul eparhial subsemnat în termenul concursual, cu următoarele documente în original ori autenticate la vr'un notar public:

1. Extras de botez din matricula bisericească provăzută cu clauzula oficiului parohial local, că petentul și azi aparține bisericii noastre.

2. Rudeniile fondatorului să adauge și informațiuni familiare, pentru dovedirea gradului de înrudire.

3. Atestat de paupertate dela dirigătorii poliției locale, cu date specificate despre starea materială a părinților concurentului și despre a sa proprie. Rudeniile încă au să prezinte asemenea dovadă.

4. Dovada de studii, că în anul școlar trecut a avut cel puțin media 6.50, iar universitarii despre toate cursurile, respective semestrele ascultate și documente despre examenele prestate.

5. Concurenții să arate: ce eventuală bursă mai au, dovedind cu adevărită dela Direcțiunea școalei; de au sau nu au bursă, și dacă au, ce sumă face aceea.

6. Atestat dela profesorul de religione (catihetel) al școalei despre aceea, că petentul a fost străduitor în studiul religiei și a avut bună conduită sub raportul religios-moral (aceasta dispoziție nu privește pe studenții de academii).

Neobservarea condițiilor de mai sus va avea de urmare, că cererile ajustate defectuos nu vor fi luate în socotină.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 18 Septemvrie 1930.

Consiliul Eparhial Ort. Rom. din Arad.

1—3

Redactor responsabil: SIMION STANA.